

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Master of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen (master) van de Evangelische Theologische Faculteit**

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
9 april 2015	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit	
(003660)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.
4	

De Evangelische Theologische Faculteit (ETF) bekent zich tot het protestantisme, met bijzondere aandacht voor de evangelische variant. De opleiding staat voor klassieke theologische kennis en inzicht, protestants van origine maar oecumenisch open, en een nadruk op bijbelwetenschappen. De ETF is uniek in die zin, dat ze niet rechtstreeks verbonden is aan een bepaalde kerk. Het is de enige protestantse opleiding in de Benelux die de evangelische traditie zo sterk benadrukt en in zulke mate aansluiting zoekt bij stromingen in het Angelsaksische taalgebied. Tegelijk waardeert de commissie hoe deze identiteit gecombineerd wordt met een heel open blik naar buiten: vanuit haar christelijk standpunt wil de ETF actief de dialoog aangaan met andere kerken en godsdiensten.

De opleiding kent drie afstudeerrichtingen: Bijbel & Theologie, Kerk & Pastoraat, Godsdienst & Onderwijs. De doelstellingen zijn onderverdeeld in een reeks 'niveaudeSCRIPTORen', 'algemene opleidingsdoelen' en 'opleidingsdoelen gebonden aan afstudeerrichtingen'. De commissie vindt de eindkwalificaties en competenties duidelijk beschreven, in lijn met Vlaamse richtlijnen (Vlaamse kwalificatieraamwerk) en met het domeinspecifieke leerresultatenkader. De doelstellingen sluiten aan op internationale eisen en op het beoogde beroepenveld.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed.

Het masterprogramma omvat 120 studiepunten en is Engelstalig (behalve voor specifieke keuzevakken uit de lerarenopleiding). Studenten volgen voor 35 studiepunten gemeenschappelijk les (vooral in het eerste jaar). Voor het overige kiezen de studenten uit één van drie afstudeerrichtingen: Bible & Theology, Church & Pastoral Ministries, Religious Studies & Education.

Pagina 2 van 8 De commissie waardeert de mate waarin in de masteropleiding een verdieping en specialisatie ten opzichte van de bachelor plaatsvindt. Studenten ervaren hierbij dat de christelijke identiteit van de ETF gecombineerd wordt met een heel open blik. Ze worden gestimuleerd om zelfstandig te werken en krijgen het nodige schrijfwerk voor de boeg. Door de kleine klassen wordt een sfeer van actieve dialoog gecreëerd, versterkt door het frequente gebruik van studentenpresentaties en klassikale discussiemomenten. Het gebruikte leermateriaal is van goede kwaliteit.

De studenten worden uitvoerig in onderzoeksvaardigheden gevormd met het oog op de masterproef.

Studenten kunnen in het eerste masterjaar, via het Erasmusprogramma, een deel van de opleiding in het buitenland volgen. Een grote troef is het internationale karakter van de opleiding zelf. De groep studenten is zeer divers, afkomstig uit verschillende landen uit West- en Oost-Europa, Afrika, Azië en Noord-Amerika. Er heerst een positieve interactie tussen de verschillende groepen. Ook het onderwijzend personeel is uitgesproken internationaal.

De afstudeerrichting Kerk & Pastoraat kan ook in deeltijd gevolgd worden, via de ETF Open University. In dit goed georganiseerde systeem wordt e-learning gecombineerd met contactonderwijs.

De ETF is gevestigd in Heverlee, een deelgemeente van Leuven. De locatie is per fiets, auto en bus goed bereikbaar. De bibliotheek bevat meer dan 85.000 boeken. Op de campus bevinden zich tevens meer dan 70 studenten- en gastenkamers. Studenten met psychosociale problemen kunnen terecht bij het studentenpastoraat. De visitatiecommissie heeft ervaren dat de studenten zich goed in hun vel voelen op de ETF-campus.

De commissie is van oordeel dat de student/staf ratio voldoende is. Een aandachtspunt is de ondervertegenwoordiging van vrouwen in de staf; hier is de ETF zich zeer bewust van. Op twee aspecten springt het ETF-personeel in het oog: het merendeel van de lesgevers is betrokken bij het beroepenveld (onderwijs, jeugdwerk, sociaal/diaconaal werk, predikantschap) en hun samenstelling is uitgesproken internationaal. Het feit dat het onderwijzend personeel uit zoveel verschillende achtergronden komt, wordt door de studenten als zeer verrijkend ervaren. Onderzoek door de docenten is ook herkenbaar in de lessen. De voorbije jaren is trouwens sterk geïnvesteerd in de onderzoeksoutput van het personeel. De commissie ondersteunt die inhaalbeweging, maar vraagt zich wel af of het relatief grote aantal deeltijdse aanstellingen de ontwikkeling van de onderzoekscultuur niet in de weg staat. De commissie waardeert in deze context dat de opleiding voldoende 'vers bloed' van buitenaf verzekert, in plaats van alleen in te zetten op doorstroom van het eigen assisterend personeel. Globaal wordt er behoorlijk gedoceed. De onderwijskundige professionalisering van het personeel mag zeker verdere impulsen krijgen. Overigens waardeert de commissie wel de korpsgeest en het engagement van het personeel.

De commissie heeft vastgesteld dat de masteropleiding goed studeerbaar is. Wel is het zo dat een deel van de studenten verkiest een extra 'thesisjaar' op te nemen, om hun masterproef later in te dienen. Deze vertraging is eerder een bewuste keuze van de studenten, dan een falen in begeleiding en stimulans vanuit de opleiding.

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed.

Studenten worden geëvalueerd via mondelinge en schriftelijke examens, maar schrijven ook werkstukken en geven presentaties. De examens toetsen het zelfstandig denken van de student. In sommige schriftelijke examens moeten de studenten bijvoorbeeld korte essays schrijven. De masterproef wordt geschreven in het Nederlands, Engels of Duits, en telt mee voor 30 (van de 120) studiepunten. Ze hoeft niet mondeling verdedigd te worden. De commissie waardeert dat de masterproef niet alleen door de begeleider (50%) en een interne lezer (25%), maar ook door een externe lezer (25%) beoordeeld wordt.

In principe mag er vrij een thesisvoorstel gekozen worden. Het schrijven aan de masterproef wordt bijna permanent geëvalueerd en bijgestuurd. De commissie prijst de manier waarop de masterproef tot stand komt en was onder de indruk van het kritische gehalte van de masterproeven.

De afgestudeerden zijn breed inzetbaar. Ze kunnen hun standpunten adequaat verwoorden, met de juiste methodologie een onderzoek aanpakken of een leidinggevende positie bekleden. Wanneer studenten afstuderen komen ze onder andere terecht in een kerkelijke gemeente, een christelijke organisatie, op een hogeschool of universiteit, in het basis- of secundair onderwijs of buiten de theologische sector. Opmerkelijk is dat veel studenten het aanbod krijgen om op hun stageplek (uit de bacheloropleiding) aan de slag te gaan.

Generieke kwaliteitswaarborg 4 – Opzet en organisatie

De commissie beoordeelt de opzet en organisatie als goed.

Het kwaliteitsbeleid van de ETF verloopt langs verschillende geledingen. Een onderwijscommissie, bestaande uit de rector, de decaan en de vakgroepvoorzitters, ontwikkelt de curricula van de opleidingsprogramma's en evalueert de onderwijsactiviteiten van het academisch personeel. De studentenraad adviseert de directie op verzoek en op eigen initiatief. Minimaal twee keer per semester is er overleg tussen afgevaardigden van de studentenraad, de onderwijscommissie en de directie. Ook op andere manieren (bijeenkomsten, enquêtes) worden studenten, docenten, alumni en werkgevers structureel betrokken bij de kwaliteitszorg.

Op de vraag of het kwaliteitsbeleid voldoende resultaten bereikt, kan de commissie volmondig affirmatief antwoorden. In vergelijking met de vorige visitatie (in 2005) is er een grote sprong voorwaarts gemaakt. Er zijn een reeks concrete verbetermaatregelen uit voort gekomen. In het academiejaar 2009–2010 heeft de ETF een herzien curriculum van de bachelor- en masteropleiding ingevoerd. Ook voor 2014–2015 staan belangrijke wijzigingen in het curriculum op til. De commissie waardeert dat de ETF de visitatie als een leerproces beschouwt, vanuit de filosofie dat ze hier veel bij te winnen heeft.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Master of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen (academisch gerichte master) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Master of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen (academisch gerichte master) van de Evangelische Theologische Faculteit te Leuven .

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Master of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen (master) georganiseerd door de Evangelische Theologische Faculteit. De opleiding wordt aangeboden te Leuven met volgende afstudeerrichtingen: Bijbel en Theologie (Bible & Theology), Kerk en Pastoraat (Church & Pastoral Ministries), Godsdienst en Onderwijs (Religion & Education). De kwaliteit van de opleiding is goed.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 9 april 2015

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 26 maart 2015 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot tekstuele aanpassingen.

Pagina 5 van 8 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
4. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg.	Goed
Eindoordeel	Goed

Naam instelling	Evangelische Theologische Faculteit
Adres instelling	St. Jansbergsesteenweg 95-97 3001 Leuven België
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	niet van toepassing
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Master of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen
Niveau en oriëntatie	master
Bijkomende titel	Master of Arts
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Bijbel en Theologie (Bible & Theology), Kerk en Pastoraat (Church & Pastoral Ministries), Godsdienst en Onderwijs (Religion & Education) – Geen
Onderwijstaal	Engels
Vestiging(en) opleiding	Leuven
Studieomvang (in studiepunten)	120
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2015
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2015-2016; 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020; 2020- 2021; 2021-2022; 2022-2023 (dus de gehele accreditatieperiode)
(Delen van) studiegebied(en)	Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht
ISCED benaming van het studiegebied	22 Humanities

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Verdiepte kennis bezitten van de inhoud en methodes van de theologie en/of de religiestudie.
2. Op wetenschappelijk verantwoorde wijze bronnen van de christelijke traditie bestuderen en aanwenden in het analyseren van specifieke vraagstellingen.
3. Inzicht hebben in de relatie van de studie van theologische en religieus- maatschappelijke problemen met de actuele multiculturele en multireligieuze samenleving.
4. De kennis en methodes van de eigen specialisatie op relevante wijze toepassen binnen de theologische reflectie in de diversiteit van geloofsgemeenschappen.
5. Zich de kennis en methoden van de gekozen specialisatie eigen maken, met het oog op het ontwikkelen van een eigen bijdrage aan de actuele stand van het onderzoek.
6. Zelfstandig en in dialoog met vakgenoten en andere wetenschappers theologisch onderzoek verrichten en verworven attitudes, methodes en kennis doorgeven.
7. Op een heldere en coherente wijze verslag kunnen doen van (eigen) onderzoek aan vakgenoten en niet-vakgenoten.
8. Kritisch participeren in reflectie en beleidsvorming met betrekking tot de interactie van theologie, geloofsgemeenschap en maatschappij.
9. In ingewikkelde vragencomplexen tot een reflexief en gemotiveerd oordeel kunnen komen.
10. Op zelfstandig-wetenschappelijke wijze theologische en/of godsdienstwetenschappelijke problemen, concepten en inzichten integreren en toepassen binnen de gekozen afstudeerfinaliteit (onderzoeker, leerkracht, pastor en socio-culturele professional).

Voorzitter:

- Prof. dr. em. Henk Witte, bijzonder hoogleraar op de Xaverius-leerstoel bij de Tilburg School of Catholic Theology;

Leden:

- Prof. dr. Jan van der Watt, hoogleraar Exegese van het Nieuwe Testament en Bronteksten van het Christendom aan de Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Caroline Vander Stichele, universitair docent Religiestudies aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. em. Monique Foket, emeritus hoogleraar pastoraaltheologie en godsdienstdidactiek aan de Université catholique de Louvain (onderwijsdeskundige);
- Charlotte de Wilde, bachelorstudent Godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Peter Daerden, secretaris.